

SPREMEMBA ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Moščanski poslanci bodo na seji 24. 4. 1991 odločali o osnutku sklepa o spremembi šolskega okoliša osnovne šole Nove Fužine in osnovne šole Karla

Destovnika-Kajuha, ki ga je pripravil moščanski izvršni svet. Ta poslanec tudi predlaga, da sklep, če nanj ne bo bistvenih pripomb, sprejmejo po enofaznem postopku, to pomeni, da ga poslanci na isti seji sprejmejo kot osnutek in kot predlog. Če bodo občinski poslanci to potrdili, bo po novem odloku šolski okoliš osnovne šole Nove Fužine manjši, šolski okoliš osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha v štepanjskem naselju pa se bo povečal.

Tako naj bi bil novi okoliš fužinske osnovne šole vzhodni del krajevne skupnosti in sicer Leninov trg, hišne številke od 1 do 9, Marinkov trg, razen hišnih števil 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 12, Studenec 1, 2, 2a, 3 in 4 ter Osenjakova ulica. Okoliš štepanjske os-

novne šole na Vlahovičevi 42 pa naj bi poleg dosedanjega obsegal še vzhodni del krajevne skupnosti Nove Fužine, in sicer Chengdujsko ulico in Marinkov trg s hišnimi številkami 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 12. Novi šolski okoliš naj bi začel veljati za novo šolsko leto, tako da naj bi nekaj več kot osemdeset prvošolčkov vsak dan vozili z Novih Fužin v štepanjsko naselje in nazaj.

Da je do tega prišlo, je posledica prevelike prostorske stiske na osnovni šoli Nove Fužine, ki ne more sprejeti vseh fužinskih prvošolcev. Ti naj bi hodili v štepanjsko osnovno šolo, kjer se število učencev zmanjšuje. Ob tem je treba poudariti, da poteka na fužinski šoli dvoizmenski pouk, na štepanjski pa le enoizmenski. Tako je na štepanjski osnovni šoli več možnosti za ukvarjanje z interesnimi dejavnostmi, kot na fužinski, kjer je ukvarjanje otrok z interesnimi dejavnostmi zaradi prostorske stiske oteženo.

Problematika osnovnega šolstva, kakor tudi otroškega varstva, je stara toliko kot naselje. Največje spalno naselje v Ljubljani se je gradilo kam-

panjsko in nepremišljeno, saj je na tako majhnem prostoru skoncentrirano ljudi za malo večje slovensko mesto. Pri gradnji naselja je najkrajšo potegnili družbeni standard, predvsem osnovno šolstvo in otroško varstvo. Medtem ko so se druge infrastrukturne zadeve v naselju sčasoma le reševale, pa je na teh dveh področjih problem ostajal nerešen. V mlado spalno naselje so se večinoma priselile mlade družine z otroki, ti otroci pa nimajo vsi zagotovljenega spodobnega otroškega varstva ter osnovnošolskega izobraževanja, ne glede na to, da so kupci stanovanj v Novih Fužinah v ceni kvadratnega metra stanovanja plačali tudi gradnjo otroških vrtcev in osnovnih šol. Dolgoročna rešitev osnovnega šolstva bi verjetno bil prizidek k sedanji osnovni šoli Nove Fužine. Odgovor pa je, da denarja ni, in še, da naselje čez nekaj let ne bo potrebovalo toliko prostora,

namenjenega za osnovnošolsko izobraževanje.

Ne ve pa se natančno, kdaj naj bi tako velika osnovna šola zazevala prazna, saj v šolskem letu 1991/92 v obe fužinski šoli ne bodo mogli sprejeti 120 prvošolčkov. V šolskem letu 1992/93 bo takih otrok 210, v šolskem letu 1993/94 300 in v šolskem letu 1994/95 pa celo 360.

Med gradnjo osnovne šole Nove Fužine so le-to oklestili s 30 načrtovanih učilnic na 18. Osnovni šoli II. grupe odredov in Nove Fužine sta to šolsko leto še uspeli vključiti vse fužinske otroke, v prihodnje pa to ne bo več mogoče. V obeh šolah tudi poteka dvoizmenski pouk, na osnovni šoli Nove Fužine pa imajo otroci pouk tudi v dveh učilnicah v prostorih Krajevne skupnosti. Obe fužinski osnovni šoli sta tudi zasedeni prek normativov.

Ob spremenjenem šolskem okolišu pa se bodo verjetno porajale nove težave, ki so povezane s prevozom otrok. Tako bo vsekakor treba urediti pokrit prostor, kjer bodo prvošolčki lahko na suhem čakali na prevoz, ne da bi se potikali po naselju. Postavlja se tudi vprašanje, kako in kaj, če bi se slučajno zgodilo, da bi kak prvošolček zamudil prevoz, ali pa bi avtobus imel zamudo. Starši so, razumljivo, zaskrbljeni za varnost svojih otrok na poti v šolo. Pomembno vprašanje je

Ostanek in opomin na razredno vzgojo pred Osnovno šolo II. grupe odredov na Fužinah. (Fotografija Borut Kranjc)

tudi, kako se bo ta prevoz plačeval, da se ne bi nazadnje zgodilo, da bi starši morali čez kako leto ali dve sami plačevati prevoz, kakor tudi, da se ne bi zgodilo, da bi ti otroci v nekaj letih »zavozili« prizidek k osnovni šoli Nove Fužine.

ZDENKO MATOZ

KARITAS, DIAKONIJA – KAJ JE TO?

Na kateremkoli koncu sveta, pa naj bo ta bogat ali reven, živijo ljudje, ki so potrebni tuje pomoči. Njim so namenjene različne socialne službe, ki jim skušajo tako ali drugače pomagati. Največkrat je ta pomoč finančna, redko tudi duhovna. Te ustanove so vsekakor prepotrebne vsaki družbi, vendar imajo vse po vrsti majhno napako: vse delujejo s pomočjo birokratskega stroja, ki pa marsikdaj ni popolnoma pravičen. Ljudje, ki pri takih institucijah zaprosijo za pomoč, so ponavadi le številke, ki pogoje za pridobitev socialne pomoči izpolnjujejo ali pa jih ne. So pa na svetu in tudi pri nas ljudje, ki jih vzroki za uboštvo ne zanimajo tako zelo. Pomoč so pripravljene nuditi vsakomur, ki je je potreben. Gre za cerkveno gibanje DIAKONIJA in organizacijo KARITAS.

Nekaj več o tem nam je povedal pater Stane Bešter iz Župnije Ljubljana – Štepanja vas.

– Kakšna je pravzaprav razlika med DIAKONIJO in KARITASOM?

Karitas je v krščanskem okolju izraz za dobrotelost. Prav tako je to ime organizacije, ki spada pod okrilje cerkve ter zbira in nudi pomoč tistim, ki so je potrebni. Pri nas, v našem župnišču, je Karitas v pravem pomenu besede še v povojih, imamo pa tako imenovano skupino za Diakonijo, ki se ukvarja s podobno, a vendar nekoliko drugačno dejavnostjo. Medtem ko je Karitas usmerjena k materialni pomoči, nudi skupina za Diakonijo bolj duhovno pomoč. V našem župnišču deluje ta skupina približno od leta 1970, šteje pa deset ljudi. Pomoč nudimo predvsem bolnikom, ki potrebujejo duhovno in pa versko podporo. Za njih organiziramo tudi različna srečanja in sicer predvsem ob velikih verskih praznikih. Ta srečanja vsebujejo tako bogoslužje kot druge, bolj sproščene in zabavne dejavnosti. Podobno je organizirana tudi skupina z imenom VERA IN LUC, le da se ta ukvarja izključno z duševno prizadetimi ljudmi.

– Kaj pa materialna pomoč?

Seveda, tudi ta obstaja. Čeprav Karitas kot organizacija pri nas še ne deluje, se ukvarjamo tudi s tovrstno pomočjo. Tu gre v bistvu za dve vrsti pomoči. Prva je namenska, kar pomeni, da se prispevki zbirajo za neko povsem določeno stvar. Tako smo ob lanskoletnih katastrofalnih poplavih v Sloveniji organizirali zbiralno akcijo in tako finančno pomagali prizadetim družinam. Zelo razširjena dejavnost je tudi zbiranje obutve in oblačil, ki jih razdelimo revnim župljanom. Veliko oblačil in druge pomoči smo pošiljali tudi na Kosovo. Vse tovrstne akcije izvajamo ponavadi s pomočjo škofijskega Karitasa. Druga vrsta pomoči pa je priložnostne narave. Tisti, ki so pomoči potrebni, lahko pri župnijskih vratih dobijo topel obrok in kak kos obleke. Med njimi je za žalost tudi veliko mladih, popolnoma brezperspektivnih ljudi.

– Je to razdeljevanje hrane organizirano?

Ne, ni organizirano. Imamo svojo kuhinjo in v času kosila nekaj hrane razdelimo revežem. To je zelo preprosta hrana, vendar se je vedno najde toliko, da se ti ljudje lahko najede.

– Ali prihaja kdaj tudi do zlorab te dobrote?

Pri hrani in obleki ponavadi ne, imamo pa zelo slabe izkušnje z dajanjem denarja. Le-ta največkrat steče po grlu. Kljub temu sem in tja podarimo tudi kak dinar. Glavno pri tej stvari je prav gotovo poznavanje tere. Če dobro poznaš ljudi, tj. svoje župljane, ni bojzani, da bi pomoč prišla v napačne roke.

– Kdo so ljudje, ki v glavnem prispevajo za dobrotelne namene?

To so v glavnem verni ljudje, ki hodijo v cerkev. To velja predvsem za namenska zbiranja. Tisto, kar damo pri župnijskih vratih, pa gre iz župnijskih sredstev ali iz naših lastnih žepov. Kar pa zadeva sloj ljudi, ki najpogosteje darujejo – mislim, da je to srednji sloj.

– Ali poteka kakšno sodelovanje z Rdečim križem?

V naši župniji še ne. Škofijska Karitas pa predvsem ob večjih akcijah z Rdečim križem pogosto sodeluje. Predvsem ob lanskoletnih poplavih sta ti dve organizaciji tesno sodelovali pri zbiranju pomoči.

– Ali dandanašnja ekonomska kriza vpliva na povpraševanje po pomoči – recimo pri župnijskih vratih?

Da, zelo. Na žalost je ljudi, ki se zatekajo k nam po pomoč, vedno več.

– Kam se torej lahko obrne nekdo, ki želi darovati za dobrotelne namene?

Dokler še nimamo ustanovljenega lastnega fonda, se lahko ljudje obrnejo na škofijsko Karitas na Ciril-Metodovem trgu. O tem veliko obveščajo tudi cerkveni mediji, kot so Ognjišče, Družina in drugi. Vsekakor pa se bo tudi naše župnišče vključilo v Karitas. Vsaj prizadevamo si za to.

IZTOK STRŽINAR

VZTRAJAJTE PRI IZVIRNIH NAČELIH HUMANOSTI

Občinska organizacija Rdečega križa Ljubljana Moste-Polje prav gotovo sodi med tiste organizacije Rdečega križa, ki so se najgloblje ukoreninile in nekako zlezle pod kožo najširših plasti prebivalstva naše delavsko-kmečke občine. Ne le, da je tako prav, danes je to vsega upoštevanja vredno, a pot do te čvrste medsebojne povezanosti, nekakšne soodvisnosti, ni bila niti kratka, niti lahkotna. Do tega smo prišli v letih trdega, vztrajnega, prav trmatega dela na vseh ravneh; z mladimi v šolah, z ustvarjalno populacijo po podjetjih in ustanovah in nenazadnje tam, kjer se vsem nam pot tudi dejansko končuje, med ostarelimi in bolnimi v krajevnih skupnostih. Povsod je bila potrebna naša navzočnost, vsakokrat drugačna, vedno pa polna optimizma in razumevanja. In vedno je moralo biti dovolj časa za toplo človeško besedo, za pogovor, resnično pomoč in ne le za sajenje rožic.

Danes, ko se vse po vrsti podira, ko padajo večerjajši tabuji, ko naj bi nastopil čas novih vrednot – do katerega pa je še daleč – zdaj, ko se vse sesuva in ko na mesto realnega socializma stopa socialni realizem, z bolj malo sociale, pa z veliko realnosti, ki v številnih primerih meji na pravo brutalnost v tem prehodnem obdobju torej, bo organizacija, ki že ves čas temelji na humanosti in solidarnosti, se pravi na izvirnih, mednarodno priznanih načelih RD imela velik pomen. Govor je o moščanski organizaciji Rdečega križa, ki se je dobro držala, kljub temu da je bila vrsto let občinski pastorek, ki so se ga branili vsi po vrsti. Medtem, ko so se v Rdečem križu ob vsem svojem delu (ki ga ni malo) iz meseca v mesec ubadali z zagotavljanjem sredstev za preživetje, je vse, kar je temeljilo na praznemu besedičenju, polagoma potonilo. Tisto, kar je kaj veljalo, je vendar obstalo. Občinski Rdeči križ s svojimi izpostavami po krajevnih skupnostih, šolah in tovarnah vsekakor, kljub močnim težnjam, da bi se združil s katero od karitativnih organizacij. A na tej naši skupni

poti skozi »naprej v nazaj« in v »lepšo« prihodnost bo prostora dovolj za najrazličnejše humanitarne organizacije (Karitas, RK...), denarja in vsega drugega pa bo žal vse manj in manj.

Naj na koncu tega prispevka vendarle razgrnemo delček njihove dejavnosti v zadnjem letu. Da ne gre zgolj za besede, se je najlepše izkazalo ob zbiranju denarnih sredstev za slovenske poplavlence. Naši krajani so prispevali tretjino v Ljubljani zbranih sredstev. Toliko denarja se lahko zbere le v široko razpleteni in najširše zasnovani akciji. Take pa so bile tudi vsakoletne akcije zbiranja oblačil, obutve in posteljnine, pa krvodajalske akcije, ki se jih vsakič udeleži veliko delavcev, pa tudi srednješolcev in študentov.

Nikakor ne smemo spregledati najpomembnejšega v organizaciji Rdečega križa. To je delo z mladino in s starostniki – v okviru sosedske pomoči, pa tako imenovane zimske pomoči mladim revnim družinam itd.

Marsičesa, kar sodi med pomembnejše naloge RK v tem sestavku ni mogoče kaj več kot omeniti. Npr. poizvedovalno dejavnost, pa usposabljanje prebivalstva za nudenje prve moči v okviru civilne zaščite. Nikakor pa ne smemo spregledati težav in problemov. Veliko naporov je potrebnih in številne poti je treba ubrati, preden postaviš na noge krajevno organizacijo RK, ki živi in diha s krajem, zato je boleče, kadar kaka organizacija začasno ali za daljši čas presahne. Dogaja pa se tudi to.

V organizaciji Rdečega križa pa se ne predajamo maldušju. Pred vsemi nami je prvi pravi pomladanski mesec, mesec maj, in z njim čas novih aktivnosti, solidarnostnih akcij. Spet bodo zvonili telefoni, ljudje bodo hiteli, širili se bodo glasovi in sredstva se bodo stekala. Doslej je bilo tako in vem, da bo tako tudi naprej...

JOŽE PRAPROTNIK

PA ŠE NEKAJ O PLESU...

Ste že kdaj pomislili, da ples ni le zabava, ampak tudi zanimiv in zahteven šport? Žal pa se športnega pomena plesa vse

premalo zavedamo in zadnji čas bi že bil, da ga postavimo ob bok vsem drugim športnim zvrstem.

Petra Vlah in Tilen Černe

Skoraj 16-letni Tilen Černe, doma iz Zadvoja, pleše v Kazini že sedem let in se plesu ne bi odrekal za nič na svetu. Čeprav trenira po dve uri na dan, včasih tudi več, komaj čaka na ure treninga. Skupaj s svojo soplealko Petro Vlah najraje plešeta standardne plesne in v tej zvrsti dosejata tudi najboljše rezultate. Tekmujeta pa tudi v latinskoameriških plesih in sicer med mladinci. Če bi naštevati njune uspehe bi zagotovo morali omeniti uvrstitev v četrtfinale v Blackpoolu – na svetovnem prvenstvu leta 1989, uvrstitev v četrtfinale v mladinskem razredu na mednarodnem plesnem turnirju International 1989 v Londonu, bron sta osvojila na državnem prvenstvu 1989 v Škofji Loki in v Mariboru decembra lani, srebro na državnem prvenstvu v standardnih plesih. Za tako mlada plesalca je dosežkov res veliko. Prisluzila pa sta si jih le s trdim delom in vajo. Na nastopu je važen vsak gib. Po-

membno je, da se smejiš, da gledaš navzgor in ne v tla, celo pričeska mora biti kot »iz skatlice«. Vsaka malenkost vpliva na stroge sodnike.

Tilen pravi, da najraje izmed vseh plesov pleše quick step. O plesu govori s prav posebno ljubeznijo v glasu, le njegovi starši jemljejo vso stvar bolj realno. Že nekaj časa namreč iščejo sponzorja, ki bi pomagal mlademu paru. To bi bil lahko bodisi kak premožen zasebnik, bodisi kakšno drugo podjetje. Skoraj vse, od opreme do učnih ur, od prevoza do čevljev, financirajo plesalci sami in le za primerjavo – plesni frak stane sedem tisoč din. Da o ženskih oblekah sploh ne govorimo!

O »kuhinji« v športu se vse premalo piše in narobe bi bilo, če bi dejali, da je v plesu ni. Je! »Naj zmaga boljši« za nekatere sodnike še vedno ostaja le rek na papirju.

Tilnov veliki cilj je, da bi se uvrstili med prvih šest v Blackpoolu v Angliji. Sicer pa pravi, da bi rad postal trener ali plesni učitelj. Energije in volje ima še dovolj in iz srca mu želimo, da bi mu uspelo!

T. B.